

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság

a dr. Schiffer András ügyvéd (1027 Budapest, Margit krt. 50-52.) által képviselt

TÁRSASÁG A SZABADSÁGJOGOKÉRT (1084 Budapest, Víg u. 28.) felperesnek -

a dr. Kiss Elemér ügyvéd (1065 Budapest, Podmaniczky u. 16.) által képviselt

MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ KFT. (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.)
alperes ellen -

közérdekű adat kiadása iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A bíróság a felperes keresetét *elutasítja*.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt **21.000.-Ft** (Huszonegyezer) forint illetéket a felperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet ennél a bíróságnál kell 3 példányban előterjeszteni.

A fellebbezési határidő lejárta előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a perköltség nagyságára vagy viselésére, a teljesítési határidőre, vagy az állam által előlegezett költség viselésére vonatkozik, illetőleg ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, bármelyik fél kérheti, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.

INDOKOLÁS

A felperesi társadalmi szervezet részéről 2005. augusztus 23-án írásban megkereséssel fordultak Dr. Kodela Lászlóhoz, az alperes vezérigazgatójához. A "Tájékoztatáskérés közérdekből nyilvános adatokról" elnevezésű levélben 3 kérdést fogalmaztak meg az alpereshez. A felperes részéről arra nézve kértek adatokat, hogy a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (MHK) szerkesztőbizottságának tagjai 2002-ben, 2003-ban, 2004-ben és 2005 első felében milyen címen és milyen formában kaptak a Közlönykiadótól juttatásokat, illetve, hogy ugyanezen időszakban ugyanők összesen milyen értékben kaptak a Közlönykiadótól juttatásokat, illetve ez utóbbi adatokat erre az időszakra nézve a szerkesztőbizottság egyes tagjaira lebontva is igényelték. Az adatkérés 2005. augusztus 30-án érkezett meg az alpereshez, a válaszlevelet pedig Dr. Kodela László, az alperes elnöke-vezérigazgatója 2005. augusztus 31-én írta alá, és a válasz 2005. szeptember 7-én érkezett meg a felpereshez. A válasz azt tartalmazta, hogy szerkesztőbizottság tagjai 2005 júniusában juttatásban nem részesültek, az azt megelőző időszakra nézve pedig az adatszolgáltatás elől elzárkózott azzal, hogy azok olyan személyes adatnak minősülnek, amely a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok védelméről szóló törvény 2005 június 1. előtti hatályos szabályai értelmében nem minősülnek közérdekű adatnak, ezért azok kiszolgáltatására nem jogosult. A felperes a választ nem találta kielégítőnek, ezért 2005. október 6-án postára adott keresettel fordult a bírósághoz.

A felperes keresetében a kért adatok teljes körű kiszolgáltatására kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint azok egyértelműen közérdekű adatnak minősülnek, az adatok alapját képező cselekmények időbeliségétől függetlenül. A felperes szerint a konkrét esetben a jogszabály visszaható hatályának tilalma nem alkalmazható.

Az alperes a kereset teljes elutasítását kérte, perköltséget nem igényelt. Az alperes álláspontja az volt, hogy a MHK szerkesztőbizottságának tagjai feladatukat a MHK-val kötött szerződés alapján látták, illetve látják el, ezek a jogszabály-módosítás hatályba lépése (2005. június 1.) előtt nem közérdekű személyes adatnak minősültek, és az adatok jellege - a jogszabály visszaható hatályának hiányában - nem változott meg, vagyis a felperesnek nem kiadhatóak.

A bíróság a felperes keresetét nem találta alaposnak.

Miután a felperes a rendelkezésére álló határidő (Avtv. 21.§.(3) bek.) utolsó napját megelőzően postára adta a keresetét, ezért azzal a bíróság érdemben foglalkozott.

Az Alkotmány 61.§.(1) bek. értelmében a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze. Az alapjog érvényesülését szolgáló alapvető szabályokról az országgyűlés külön törvényt alkotott : a több esetben módosított 1992. évi LXIII. Törvényt (továbbiakban : Avtv.). Az 1.§.(1) bek. szerint a törvény célja annak biztosítása, hogy - ha e törvényben meghatározott jogszabály kivételt nem tesz - személyes adatával mindenki szabadon rendelkezzen, és a közérdekű adatokat mindenki megismerhesse. A (2) bekezdés szerint az e törvényben foglaltaktól eltérni csak akkor lehet, ha ezt e törvény kifejezetten megengedi. A (3) bek. úgy rendelkezik, hogy e törvény szerint megengedett kivételt csak meghatározott adatfajtára és adatkezelőre együttesen lehet megállapítani. A 8.§.(1) bekezdés szerint a személyes adatok akkor továbbíthatók, valamint a különböző adatkezelések akkor kapcsolhatók össze, ha az érintett ahhoz hozzájárult, ha az érintett ahhoz hozzájárult, vagy törvény azt megengedi, és ha az adatkezelés feltételei minden egyes személyes adatra nézve

teljesülnek. A 19.§. (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyoni kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek- és személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. Ezt a szöveget a 2003. évi XXXIV. Törvény (az ún. "üvegsebtörvény") állapította. A jelen esetre vonatkozatható 19.§.(4) bekezdés hatályos, és az adatkérés időpontjában alkalmazandó szövege szerint ha törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat az (1) bekezdésben meghatározott szervek feladat-és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata. Ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Ezt a szöveget a 2005. évi XIX. törvény állapította meg, amely 2005. június 1-én lépett hatályba. A bíróság álláspontja szerint az alperes és a szerkesztőbizottsági tagok közötti magánjogi szerződések megismerhetőségét ez a módosítás tette lehetővé.

A peres felek eltérő álláspontjára figyelemmel a bíróságnak a jogalap körében abban a jogi kérdésben kellett döntenie, hogy a módosított jogszabályi rendelkezést lehet-e alkalmazni a 2002-es, a 2003-as, a 2004-es, és a 2005 első félévére vonatkozó juttatásokra vonatkozó adatkérésre. A felperes álláspontja szerint a jogszabály nem tartalmaz tiltó rendelkezést arra nézve, hogy az adatkérés korábbi időszakra, és nem csak a hatályba lépést követően felvett adatokra vonatkozzon. A felperes előadta azt is, hogy az adatvédelem speciális, önálló jogterület, az Avtv. nem utal vissza mögöttes jogszabályokra, nem mondja ki a visszaható hatály tilalmát. Az alperes szerint viszont az adatvédelem jogterülete sem vonható ki a jogrendszer egészében alkalmazandó szabályok hatálya alól, és miután a jogalkotó nem rendelkezett az adott szabály visszamenőleges hatályú alkalmazhatóságáról (annak megengedhetőségéről), arra ténylegesen nincs lehetőség. Az alperes előadta azt is, hogy az érintett személyek a korábbi szabályoknak megfelelően, más jogszabályi környezetnek megfelelően vállalkoztak feladatuk elvégzésére, ezek a feltételek utólagosan nem írhatóak felül.

A bíróság a konkrét esetben az alperes által kifejtett jogi álláspontot találta helytállónak. A bíróság szerint az Avtv., mint jogszabály nem számít "kivételesnek" csupán azért, mert kétséget kizáróan rendkívül fontos alkotmányos alapjog részlet-szabályait tartalmazza. Maga a törvény sem tartalmaz visszamenőleges hatály megengedésére vonatkozó rendelkezést. A jogalkotói akaratot éppen ezen területen - a közpénzek elköltésének ellenőrizhetősége, az erre vonatkozó adatok megismerhetősége - jól tükrözi az ún. "üvegsebtörvény", amely az egyes szaktörvények vonatkozásában, azok módosítása során azt írta elő, hogy a rendelkezéseket a módosítások hatályba lépését követően kötött szerződésekre kell alkalmazni. A bíróság szerint a jogbiztonság általános követelményének is felel meg, hogy az alperes szerződő partnerei (a jelen esetben a szerkesztő bizottság tagjai) a személyükre vonatkozó szerződés megkötésekor annak tudatában járhatnak (járhassanak) el, hogy a szerződés adatai, a díjazásukra is kiterjedően utóbb nyilvánossá válhat. A bíróság ilyen körülmények között arra a következtetésre jutott, hogy az Avtv. módosított 19.§.(4) bekezdése - külön törvényi felhatalmazás hiányában - visszaható hatállyal nem alkalmazható, vagyis a 2005. június 1. előtti, a szerkesztőbizottsági tagok javadalmazására vonatkozó adatok nem minősülnek közérdekű adatnak, ezért annak kiadását az alperes a bíróság személynél jogszerűen tagadta meg, így a bíróság a felperes keresetét elutasította.

A pernyertes alperes perköltséget nem igényelt, ezért erről a bíróságnak rendelkeznie nem kellett. Mivel a pereszes felperest az 1990. évi XCIII. törvény 5.§.(1) bek. alapján személyes

illetékmentesség illeti meg, a le nem rótt kereseti illetéket a 6/1986 (VI. 26.) IM. sz. rendelet 14.§-a alapján a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2005. november 21.

**dr. Pataki Árpád s.k.
tanácselnök**

A kiadmány hitelül :

Handwritten signature